

Centerpartiets plan för att nå utsläppsmålen till 2030

Sverige har en kris i klimatpolitiken. Därför presenterar vi nu en klimatplan för att nå utsläppsmålen fram till 2030.

Centerpartiet

Sverige har åtagit sig mål för att få ner klimatutsläppen

Sverige missar enligt regeringens budgetproposition samtliga klimatmål, inte minst de som är till år 2030. Vissa av målen följer direkt av beslut på EU-nivå, så som ESR-åtagandet (Effort Sharing Regulation), medan andra är beslutade i Sveriges riksdag, med det svenska etappmålet som ett särskilt viktigt mål för de svenska utsläppen.

I media har refererats till siffran 5,8 miljoner ton CO₂-ekvivalenter, vilket är de totala utsläppen över perioden fram till och med 2030 som Sverige beräknas överskrida sin ESR-budget med, enligt EU:s ansvarsfördelningsförordning. Enligt budgetpropositionen för 2026 planeras åtgärder som tar ner gapet till 4,3 miljoner ton – alltså fortfarande långt från målnivån och ett stort misslyckande för en regering som även kan kosta Sverige dyrt i form av köp av utsläppsenheter eller böter från EU-kommissionen.

Det svenska nationella etappmålet för ESR-sektorn mot 2030 revideras just nu av Miljömålsberedningen. Det befintliga målet är att minska utsläppen i ESR-sektorn (transporter, jordbruk, arbetsmaskiner, byggnader, avfall) med 63 % jämfört med 1990. Det skulle i nuläget ge en maximal utsläppsnivå för 2030 på ca 17,1 miljoner ton koldioxidekvivalenter, men från och med 2026 kommer ändringar i EU:s utsläppshandelsdirektiv genomföras som gör att målet höjs till ca 17,6 miljoner ton genom att utsläpps flyttas mellan sektorerna.

Regeringens budget och beskedet om att Sverige inte når målen

I regeringens budget redovisas effekterna av åtgärder som beslutats om, och regeringen föreslår i BP26. Tyvärr är den uppnådda effekten enligt regeringens egen redovisning bara cirka 400 000 ton 2030, långt från de cirka 3 miljoner ton som utsläppen ökat sedan regeringen tillträdde. Det är också i skarp kontrast till de 4,3 miljoner ton som återstår till 2030 enligt Naturvårdsverket för att nå ESR-åtagandet.

Mål	Målnivå	Utsläppsgap
Nationellt etappmål 2030	-63% jmf. 1990	5 miljoner ton (12 p.e.)
ESR-åtagande 2021–2030	Utsläppsbudget	5,8 miljoner ton

Klimatpolitiken har denna mandatperiod präglats av ryckighet och snabbt skrotande av effektiva styrmedel. Vare sig hushåll eller näringsliv kan vara riktigt säkra på vad som gäller eller vad Sveriges ambitioner är. I flera uttalanden bekräftas att målen till 2030 ska nås men för varje år är Sverige längre från att faktiskt nå dem, enligt både myndigheterna och oberoende bedömare.

Centerpartiets förslag

Sverige har alla möjligheter att återigen bli ett klimatföredöme. Det som krävs är partier som vill att Sverige ska ta sitt ansvar och bli en vinnare i den gröna omställningen. Centerpartiet ser att det handlar om framför allt tre delar där fokus måste läggas och utsläppen måste ner för att Sverige åter ska bli ett klimatföredöme: bilarna, boendet och industrin.

Bilarna

Bilarna måste köra på teknik som undviker eller minskar utsläppen. Regeringen har istället kört på utan plan för att hjälpa svenska folket att byta till klimatvänliga transportmedel. Med Centerpartiets bonus och miljöleasing som sänker kostnaden för att byta och leasa en miljöbil till 1 500 kronor per månad kan minst 500 000 hushåll minska utsläppen radikalt kommande år. Jämfört med regeringens eventuella (dock ej beslutade) åtgärder på området får detta en kumulativ effekt till och med 2030 på cirka 2,5 miljoner ton. Därför avsätter Centerpartiet 5 miljarder kronor per år för denna bonus och leasingmodell som når hela landet, men med prioritet för landsbygden där bilen behövs för att klara vardagen.

Den svenska produktionen av biodrivmedel har enorm potential men har försvårats av avsaknaden av politisk långsiktighet. Det finns färdigutredda förslag för en marknad som skapar förutsättningarna för svensk produktion av förnybart bränsle motsvarande 20 TWh till 2030. Genom förslagen i bioekonomiutredningen blir svenskt biobränsle billigare än utländsk diesel från olja och kan utan skenande kostnader för svenska hushåll och företag ersätta upp till hälften av all fossil diesel till 2030. Detta innebär också stora effekter på utsläppen, med cirka 5,7 miljoner ton CO₂-ekvivalenter fram till och med 2030 enligt våra beräkningar.

Boendet

Med ett breddat grönt avdrag om 400 miljoner kronor per år för att byta återstående oljepannor mot värmepumpar, eller genom konvertering för att använda biobränsle, till 2030. Genom att även energieffektivisering får räknas in i det gröna avdraget minskar hushållens elanvändning dessutom betydligt och en betydande del av den potential som Energimyndigheten räknat med kan göras till 2030 realiseras motsvarande 10TWh. På totalen minskar detta utsläppen med 200 000 ton.

Ytterligare åtgärder bidrar till att få ner utsläppen från framför allt transporterna utan att de tar ekonomiskt utrymme i anspråk för staten. Det handlar bland annat om särskild miljöparkering, bildelning och utbyggd IT-infrastruktur för distansarbete. Totalt kan detta ge 350 000 ton i minskade utsläpp.

Industrin

Industrin är inte en del av ESR-sektorn men är avgörande för klimatfrågan och kan fortsatt bli ledande i den gröna omställningen med rätt förutsättningar. Här kommer Centerpartiet fördubbla Industriklivet och bredda det till fler gröna innovationer, vilket kan ge utsläppsminskningar om 10–12 miljoner ton till 2045 (långsiktigt) och betydande reduktioner redan på 2030-talet.

Förslagen i Centerpartiets budget

Åtgärd	Kostnad (miljoner kronor)			Utläppseffekt
	2026	2027	2028	
En riktig bilbonus och miljöleasing - minst 100 000 byten per år	4 000	5 000	5 000	2 700 000 ton
Svensk produktion och strategisk reserv av biodrivmedel	500	750	1 250	5 700 000 ton
Effektivisering Utfasning av oljepannor med breddat grönt avdrag samt effektiviseringar	400	400	400	200 000 ton
Effektivare transporter, bildelning och utbyggt bredband mm	-	-	-	250 000 ton
Summa	4 900	6 150	6 650	8 850 000 ton
Utsläppsgap enl BP26				5 800 000 ton